

Культура сидерації

НАУКОВІ ОСНОВИ
ЕФЕКТИВНОГО ЗАСТОСУВАННЯ
ЗЕЛЕНИХ ДОБРИВ

у господарствах
різних форм
власності

УДК 633.2
ББК 42.22
К 90

Рекомендовано до друку
методичною комісією з питань землеробства
ННЦ «Інститут землеробства НААН»
25 січня 2013 р. (протокол № 4)

Рецензенти:

П.І. Бойко – доктор с.-г. наук (ННЦ «Інститут землеробства НААН»);
В.Г. Кур'як – доктор с.-г. наук (ННЦ «Інститут землеробства НААН»);
Г.А. Мазур – доктор с.-г. наук, академік НААН
(ННЦ «Інститут землеробства НААН»)

Авторський колектив:

В.Ф. Камінський – доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААН;
Е.Г. Дегодюк – доктор с.-г. наук, професор; **С.Е. Дегодюк** – кандидат с.-г. наук; **О.А. Літвінова** – кандидат с.-г. наук; **С.З. Гуралячук**, **М.М. Єрмолаєв** – доктор с.-г. наук (ННЦ «Інститут землеробства НААН»); **В.В. Волкогон** – доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААН; **О.М. Бердніков** – доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААН (СМАВ НААН); **М.С. Булигіна** (ВПІМ НААН); **С.Ю. Булигін** – доктор с.-г. наук, академік НААН; **В.С. Дішлюк** – кандидат с.-г. наук (НААН)

Культура сидерації/за наук. ред. **Е.Г. Дегодюка**, **С.Ю. Булигіна**. –

К 90 К.: Аграр. наука, 2013. – 80 с.

ISBN 978-966-540-340-1

Визначено роль сидерації як багатопланового природоохоронного заходу в сучасному інтенсивному й органічному землеробстві та розроблено конкретні пропозиції з питань раціонального застосування зелених добрив для господарств різних форм власності на землю.

Розраховано на спеціалістів сільськогосподарства, фермерів, індивідуальних землекористувачів присадибних і дачних ділянок в основних ґрунтово-кліматичних зонах України.

УДК 633.2
ББК 42.22

© Е.Г. Дегодюк, С.Е. Дегодюк,
О.А. Літвінова, С.З. Гуралячук,
М.М. Єрмолаєв, В.В. Волкогон,
О.М. Бердніков, М.С. Булигіна,
С.Ю. Булигін, В.С. Дішлюк, 2013
© Державне видавництво «Аграрна наука» НААН, 2013

ISBN 978-966-540-340-1

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	2
1. Кліматичні вимоги до вирощування сидеральних культур	2
2. Культура сидерації, її історія	2
2.1. Причини, що стримують поширення сидеральної культури в землеробстві	2
2.2. Позитивна і побічна дія зелених добрив	2
3. Сидеральні культури і нагромадження зеленої маси та поживних решток	3
3.1. Сидеральні культури	3
3.2. Агрономічна цінність сидератів	3
3.3. Визначення місця сидерації	3
4. Форми сидерації	4
4.1. Самостійна і отавна форми сидерації	4
4.2. Підсівна сидерація	4
4.3. Післяжнісна форма сидерації	4
4.4. Проміжна сидерація	4
4.5. Післяжнісна сидерація	4
4.5.1. Зона Поліся	4
4.5.2. Зона Лісостепу	4
4.5.3. Зона Степу	4
4.6. Кулісна форма сидерації	4
4.7. Досвід застосування зелених добрив у інших країнах	4
5. Сумісне застосування на добриво соломи і сидератів	5
6. Фітосанітарна роль сидератів	6
7. Удобрювальна дія сидеральних культур	6
8. Удобрення сидеральних культур	6
9. Строки та способи заготування сидератів	6
10. Вплив сидерації на фізичні і фізико-хімічні властивості ґрунту	6
11. Вплив сидератів на агрохімічні показники родючості ґрунту	6
11.1. Баланс гумусу	6
11.2. Баланс азоту	6
11.3. Баланс у ґрунтах фосфору і калію	6
12. Сидеральна культура у фермерських господарствах, на присадибних та дачних ділянках	6
13. Причини застосування сидератів у традиційному і органічному землеробстві	6
14. Науковий підхід до культури сидерації	6
15. Економічна і енергетична ефективність вирощування сидератів	6
16. Екологічне значення культури сидерації	6
Література	6